



# МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96  
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам департаментів  
(управлінь) освіти і науки обласних,  
Київської міської державних  
(військових) адміністрацій

Керівникам навчально-методичних  
(науково-методичних) центрів  
(кабінетів) професійно-технічної  
освіти

Про організацію освітнього процесу  
у закладах професійної  
(професійно-технічної) освіти  
у 2023/2024 навчальному році

## Шановні колеги!

Відповідно до Закону України № 9533-ІХ строк дії воєнного стану продовжено до 15 листопада 2023 року.

Звертаємо увагу, що під час організації освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану пріоритетом для всіх є забезпечення максимально можливої безпеки кожного здобувача, кожного працівника системи освіти.

Навчальний рік у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – заклади П(ПТ)О) розпочинається 1 вересня 2023 року. Разом з тим, Міністерством освіти і науки України продовжено прийом громадян на навчання до закладів П(ПТ)О на 2023/2024 навчальний рік до 1 жовтня 2023 року (лист МОН від 14.08.2023 № 1/12010-23).

Освітній процес у 2023/2024 навчальному році в закладах П(ПТ)О рекомендуємо організувати в звичайному (очному) форматі. Проте, залежно від безпекової ситуації в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці, за рішенням обласних військових адміністрацій може бути прийнято рішення про здійснення освітнього процесу у дистанційній або змішаній формі.



МОН № 1/12685-23 від 24.08.2023

Підписав: Завгородній Дмитро Володимирович  
Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000F1AB3200CD69BF00  
Дійсний: з 07.08.2023 13:01:04 по 07.08.2025 13:01:04

Наголошуємо, що освітній процес в звичайному (очному) форматі може бути організовано тільки в тих закладах (П)ПТ)О, у яких наявне укриття відповідно до Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 р. за № 879/32331.

Якщо потужностей споруд цивільного захисту недостатньо для укриття всіх учасників освітнього процесу (здобувачів освіти, працівників закладу) можна організувати навчання позмінно.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання освітніх програм професійної (професійно-технічної) освіти, а саме навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів, тривалість кожного з яких не перевищує 36 академічних годин (ст. 27 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»).

При плануванні освітнього процесу звертаємо увагу на ефективне та раціональне формування інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану підготовки кваліфікованих робітників з конкретної професії. Інваріантна складова робочого навчального плану повинна бути виконана в повному обсязі. Години варіативного складника робочих навчальних планів можуть бути використані для проведення індивідуальних консультацій, упровадження курсів за вибором/факультативів тощо.

Рекомендуємо виконання теоретичної частини освітньої програми організувати з використанням технологій дистанційного навчання. Для проведення практичної частини (виробничого навчання та виробничої практики) задіяти навчальні майстерні, лабораторії, полігони, а також місця відведені для проходження практики на підприємствах.

У разі, якщо виробничу практику здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти неможливо організувати у звичайному режимі або у своєму закладі П(ПТ)О, рекомендуємо створити можливість її проходження з використання технологій дистанційного навчання або використовувати навчальні майстерні, лабораторії іншого закладу П(ПТ)О, у тому числі в іншій області.

Практичну частину підготовки, яку неможливо виконати, перенести на період після закінчення правового режиму воєнного стану.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами зміст та обсяг навчально-виробничого процесу, строк навчання визначаються робочими навчальними планами закладу професійної (професійно-технічної) освіти, які за потреби можуть бути адаптовані для отримання знань, умінь та навичок відповідно до індивідуального навчального плану згідно з індивідуальною програмою розвитку (пункт 10 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 6346).

У разі неможливості організації освітнього процесу у зв'язку з воєнними діями на території, де розташований заклад П(ПТ)О, а також для забезпечення права на освіту здобувачів з числа внутрішньо переміщених осіб, пропонуємо керуватись Положенням про внутрішню академічну мобільність здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, які навчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України (наказ Міністерства освіти і науки України від 26 березня 2022 р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 квітня 2022 року за № 437/37773). Для цього пропонуємо укласти угоди про співробітництво між базовими закладами П(ПТ)О та закладами П(ПТ)О-партнерами та обов'язково погодити з місцевими органами управління освітою.

Також нагадуємо, що затверджено Положення про переривання навчання здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти та надання їм академічної відпустки в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливий період) (наказ Міністерства освіти і науки України від 05 квітня 2023 р. № 394, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 травня 2023 р. за № 865/39921). Правом на академічну відпустку вже скористалися 365 осіб.

Міністерство освіти і науки України у грудні 2022 року запустило платформу для дистанційного навчання «Професійна освіта онлайн» <https://profosvita.online/>, на якій розміщено 80 онлайн-курсів за 24 найпопулярнішими професіями. Рекомендуємо скористатися можливостями онлайн платформи під час організації освітнього процесу.

У 2023 році затверджено державні освітні стандарти з 20 професій <https://cutt.ly/4whl7LMo>. У зв'язку з цим, просимо звернути увагу на оновлення навчальних планів закладів П(ПТ)О, що здійснюють підготовку робітників за цими професіями.

Просимо також здійснити заходи щодо підвищення рівня обізнаності педагогічних працівників щодо психологічної підтримки учасників освітнього процесу; проведення в закладах П(ПТ)О навчань і тренувань учасників освітнього процесу щодо дій під час загроз та виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру, зокрема спричинених воєнними діями; підготовки закладів П(ПТ)О до роботи в осінньо-зимовий період та в умовах можливих обмежень у використанні енергоресурсів.

Крім того, зважаючи на пріоритетні напрями роботи Міністерства освіти і науки України у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, просимо:

передбачити у місцевих бюджетах кошти на розвиток закладів П(ПТ)О, а також залучати кошти донорів на створення навчально-практичних центрів, закупівлю обладнання, устаткування, матеріалів тощо;

запланувати протягом навчального року заходи з профорієнтації для учнів 9 класів закладів загальної середньої освіти (проведення уроків праці та/або майстер-класів у навчальних майстернях закладів П(ПТ)О, відвідування днів відкритих дверей тощо);

сприяти розвитку учнівського самоврядування у закладах П(ПТ)О, передбачивши програми обміну учнями, організації спільних заходів тощо;

створити умови для проведення кар'єрного консультування серед здобувачів освіти закладів П(ПТ)О та незайнятого населення шляхом утворення та розвитку центрів кар'єри у закладах П(ПТ)О;

здійснити заходи щодо формування підприємницької компетентності у закладах П(ПТ)О.

З повагою

Заступник Міністра з питань  
цифрового розвитку, цифрових  
трансформацій і цифровізації

Дмитро ЗАВГОРОДНІЙ

Вікторія Карбишева  
viktoria.karbysheva@mon.gov.ua